

Zorgeloos rooiseizoen begint met goede voorbereiding

Het ideale rooiseizoen bestaat niet, al was het maar omdat het weer zo'n onvoorspelbare factor is. Maar toch blijven bollentelers en loonwerkers eraan sleutelen, met altijd weer de ervaringen van vorig seizoen als uitgangspunt.

Tekst: Cees de Geus | Fotografie: René Faas

Door het koude voorjaar is het tulpenkoppen eind april ook in de Noordkop nog maar mondjesmaat op gang gekomen. Loonbedrijf Vermaire Breezand kan vier kopmachines inzetten, maar eigenaar Jack Vermaire is ondertussen ook al druk bezig met de voorbereidingen van het rooiseizoen dat (afhankelijk van het weer in het late voorjaar) tussen half juni en eind juni zal losbarsten. "Eigenlijk beginnen we al eerder, in mei, met het bijgoed. Daarna volgen in één stroom door de tulpen, hyacinten en narcissen. De rootijd duurt ruwweg tot de Polderse kermis, eind juli. Dan moeten in ieder geval de tulpen eruit zijn." Omdat de oogst van tulpen en narcissen elkaar steeds overlapt, draaien de twintig rooimachines die Vermaire kan inzetten ruim vier weken lang vrijwel non-stop. "Of we nou met een voorraadrooier, in kiepwagens of in kuubkisten rooien, de rooimachines hebben een steeds grotere capaciteit met elkaar gemeen. Als het weer en de grond goed

‘Twee monteurs zijn al sinds februari bezig alle machines van top tot teen na te kijken’

Jelle de Geus, bedrijfsleider bij Maveridge International: “In korte tijd halen we verbazingwekkende hoeveelheden bollen binnen.”

zijn, rooien we bij een bedbreedte van 1,80 meter ruim twee hectare per dag.”

VAN TOP TOT TEEN

Als enig overgebleven ‘bollenloonwerker’ in Anna Paulowna en Breezand, bedient Vermaire tientallen bollentelers. Door hen te bellen, inventariseert hij in februari hoe groot het te rooien areaal in totaal is. “Daar wordt vervolgens alles op afgestemd. Alles valt of staat met een goede voorbereiding en een goede planning. Hoewel we een paar reserve-rooi-machines achter de hand hebben, kunnen we ons geen machinepech veroorloven. Twee monteurs zijn daarom al sinds februari bezig alle machines van top tot teen na te kijken. Alle lagers worden vernieuwd en kapotte of versleten onderdelen worden vervangen.”

Als hij het te rooien totaaloppervlak in beeld heeft, begint Vermaire ook met het invullen van de arbeidsfilm. “Machines en trekkers zijn te organiseren, eventueel door een paar trekkers te huren, maar goede trekkerchauffeurs die je voor een rooi-machine kunt zetten, worden steeds schaarser. Het is secuur werk, lang niet iedereen kan het. Gelukkig kan ik putten uit een groep ervaren zzp’ers, veelal oud-medewerkers, waar ik blind op kan vertrouwen. Sommigen zitten bijna het hele rooizeizoen bij één teler, anderen melden zich iedere dag bij twee of drie telers.”

Met het weer als onzekere factor, zijn vooral de laatste weken van juni en de eerste weken van juli volgens Vermaire ‘enorm hectisch’. “Mijn twee planners moeten razendsnel kunnen schakelen. Hoe natter of droger het is, hoe complexer de planning wordt. Als het eind juli toch weer is gelukt om alle bollen op tijd te rooien en daarmee alle telers tevreden te houden, hebben ze wel een biertje verdiend op de kermis...”

‘BOLLEN-HUB’

Dat geldt tegen die tijd zeker ook voor de medewerkers van Maveridge International in Groenveld. Jelle de Geus, een van de vier bedrijfsleiders, omschrijft het rooizeizoen als een ‘drukke maar leuke periode’. “Met tulpen als hoofdmoot en daarnaast irissen en narcissen, gaat het areaal richting de 100 hectare. Het bedrijf in Groenveld is een soort ‘bollen-hub’, waar in korte tijd verbazingwekkende hoeveelheden bollen binnenkomen en worden afgeleverd. Op een relatief klein oppervlak, verrichten we met z’n allen ieder jaar weer een logistieke prestatie van formaat.”

Aan die prestatie gaat een zorgvuldige voorbereiding vooraf: de bedrijfsleiders, die veel vrijheid en verantwoordelijkheid krijgen, zijn jaarrond bezig om alle processen te finetunen en te stroomlijnen. De Geus: “Daar gaan we ook in het rooizeizoen één keer per week voor zitten, om terug en vooruit te kijken en een zelfontwikkelde actiepuntenlijst af te vinken en bij te werken. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar de veiligheid. Het bedrijf is zo veelomvattend en complex geworden, dat je zulke overleggen moet formaliseren, anders vallen er zaken tussen wal en schip. Het geeft rust

in de tent, juist in de weken dat de bollen met kiepwagens tegelijk binnenkomen en met vrachtwagens tegelijk de deur uit gaan.”

Ten opzichte van vorig jaar is het areaal van Maveridge met circa 10 hectare uitgebreid. “In combinatie met de ervaringen die we vorig seizoen hebben we opgedaan, nemen we die uitbreiding mee in de voorbereidingen voor het nieuwe rooiseizoen”, vertelt De Geus. Nieuw is dit jaar ook dat Maveridge met het oog op fusarium geen tulpen meer spoelt: via twee lijnen gaan alle net gerooide bollen dit seizoen over de schudzeef. “Dat betekende dat we moesten investeren in een nieuwe stortbunker en een nieuwe Graafstra-kistenvuller, die de kuubkisten gelijkmatiger vult”, legt De Geus uit. “Omdat grondpitten ontbreken, gaat het drogen daarna veel vlotter.”

INTERNE LOGISTIEK

Op zandgrond neemt loonbedrijf Konijn het rooien voor z'n rekening, op kleigrond loonbedrijf No Limit. Met behulp van vier kiepwagens verzorgt Maveridge zelf het transport naar het bedrijf. Ook het planten, strodekken en ploegen gebeurt met machines van de loonwerkers, zodat het Maveridge-team zich kan focussen op de interne logistiek. De Geus: “Van de drie pellijnen gaan we er één verdubbelen. Vergeet niet: als het daar stokt, staat met terugwerken de kracht uiteindelijk alles stil. Dat kunnen we absoluut niet hebben. Alle lagers van de pelmachines worden ieder voorjaar vervangen. En we hebben één reserve-pelmachine achter de hand.”

Door de recente overname van de inventaris van een ander bedrijf, zit Maveridge ruim in z'n kuubkisten. Aan het eind van de verwerkingslijn is De Geus bezig de organisatie rond het 'fustplein' te verbeteren. “Om te voorkomen dat we ons op het laatste moment rot zoeken naar een stapel fust van een kleine klant... Op grond van de ervaringen van vorig seizoen, zijn we op die manier voortdurend bezig om alle processen te verbeteren en ervoor te zorgen dat we ook in piekperiodes alle machines en verwerkingslijnen kunnen bemensen. Daarover maken we al ver voor het oogstseizoen losbarst goede afspraken met drie uitzendbureaus.”

